

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 7. 2020
COM(2020) 283 final

2020/0156 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravy sekuritizačného rámca
na podporu obnovy hospodárstva v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2020) 120}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013¹, známym ako nariadenie o kapitálových požiadavkách („nariadenie CRR“), sa spolu so smernicou 2013/36/EÚ², známou ako smernica o kapitálových požiadavkách („smernica CRD“), ustanovuje prudenciálny regulačný rámec pre úverové inštitúcie pôsobiace v Únii. Nariadenie CRR a smernica CRD boli prijaté po finančnej kríze v rokoch 2008 – 2009 s cieľom zvýšiť odolnosť inštitúcií pôsobiacich vo finančnom sektore EÚ, a to najmä na základe globálnych noriem, na ktorých sa Únia dohodla s medzinárodnými partnermi, najmä s Bazilejským výborom pre bankový dohľad (BCBS).

Nariadenie CRR bolo následne niekoľkokrát zmenené s cieľom riešiť zostávajúce nedostatky prudenciálneho regulačného rámca a vykonať niektoré zostávajúce prvky reformy globálnych finančných služieb, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie odolnosti inštitúcií. Jedným súborom zmien, ktorý je súčasťou nariadenia (EÚ) 2017/2401³, sa zaviedol revidovaný sekuritizačný rámec prijatý výborom BCBS v decembri 2014⁴ („revidovaný bazilejský rámec“). Revidovaný bazilejský rámec bol navrhnutý s cieľom zjednodušiť požiadavky na regulatórny kapitál, ktoré boli v tom čase uplatniteľné, lepšie zohľadniť riziká pozícií v sekuritizácii a umožniť inštitúciám, aby stanovovali kapitálové požiadavky na základe vlastných výpočtov a informácií, ktoré majú k dispozícii, čím sa zníži miera spoliehania sa na externé ratingy.

V záujme ďalšej podpory rozvoja vysokokvalitného sekuritizačného trhu EÚ založeného na najlepších postupoch sú súčasťou nariadenia (EÚ) 2017/2401 aj zmeny zacielené na zabezpečenie regulačného prístupu citlivejšieho voči rizikám v súvislosti s jednoduchými, transparentnými a štandardizovanými (STS) sekuritizáciami v súlade s normami alternatívneho zaobchádzania s kapitálom pre „jednoduché, transparentné a porovnateľné“ sekuritizácie, ktoré výbor BCBS uverejnil v júli 2016⁵. Kritériá oprávnenosti pre STS sekuritizácie sú stanovené v nariadení (EÚ) 2017/2402⁶, v ktorom sú takisto stanovené bežné požiadavky na ponechanie si rizika, náležitú starostlivosť a zverejňovanie v rámci všetkých sektorov finančných služieb.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2401 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 1).

⁴ <http://www.bis.org/bcbs/publ/d303.pdf>.

⁵ <https://www.bis.org/bcbs/publ/d374.pdf>.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017, ktorým sa stanovuje všeobecný rámec pre sekuritizáciu a vytvára sa osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú sekuritizáciu, a ktorým sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES a 2011/61/EÚ a nariadenia (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 35).

Prudký hospodársky šok spôsobený pandemiou ochorenia COVID-19 a výnimočné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia majú ďalekosiahly vplyv na hospodárstvo. Podniky čelia narušeniu dodávateľských reťazcov, dočasnému zatváraniu a zníženému dopytu, zatiaľ čo domácnosti sú konfrontované s nezamestnanosťou a klesajúcimi príjmami. Orgány verejnej moci na úrovni Únie a členských štátov podnikli rozhodné kroky na podporu domácností a solventných podnikov v tom, aby dokázali prekonať toto závažné, no dočasné spomalenie hospodárskej činnosti a z neho vyplývajúci nedostatok likvidity. Vďaka reformám uskutočneným po finančnej kríze z roku 2008 sú inštitúcie v súčasnosti dobre kapitalizované a oveľa odolnejšie, než boli v roku 2008. To im umožňuje zohrávať kľúčovú úlohu pri zvládaní hospodárskeho šoku, ktorý spôsobila pandémia ochorenia COVID-19. Neistota spojená s tempom obnovy hospodárskej činnosti však bude mať nevyhnutne vplyv na bankový sektor, a to aj v súvislosti s očakávaným nárastom množstva nesplácaných úverov v dôsledku hlbokej recesie zapríčinennej krízou spôsobenou pandemiou ochorenia COVID-19.

Sekuritizácia môže zohrať významnú úlohu v zlepšovaní schopnosti inštitúcií podporovať hospodársku obnovu tým, že im zabezpečí účinný nástroj na diverzifikáciu financovania a rizík. V kontexte hospodárskej obnovy po pandémii ochorenia COVID-19 je preto dôležité posilniť túto úlohu a umožniť inštitúciám, aby mohli smerovať dostatočný kapitál do reálnej ekonomiky. Vychádzajúc najmä z nedávnej práce orgánu EBA sa tento výsledok dá dosiahnuť prostredníctvom troch cielených zmien, ktorých zámerom je zvýšiť citlivosť sekuritizačného rámca EÚ na riziká, čo by viedlo k tomu, že využívanie sekuritizačného nástroja by bolo pre inštitúcie ekonomicky životaschopnejšie v rámci prudenciálneho rámca primeraného na zabezpečenie finančnej stability EÚ.

Po prvé, je nevyhnutné zabezpečiť zaobchádzanie so súvahovými STS sekuritizáciami, ktoré bude citlivejšie voči rizikám, v súlade s odporúčaním orgánu EBA, ktoré je súčasťou jeho správy *Report on STS framework for synthetic securitisation* (Správa o rámci STS pre syntetickú sekuritizáciu)⁷. V správe sa na základe rozsiahlej analýzy vývoja trhu a trendov v EÚ v oblasti súvahových syntetických sekuritizácií vrátane údajov o historickej výkonnosti syntetických transakcií, pokiaľ ide o zlyhanie a stratu, odporúča zriadenie medzisektorového rámca EÚ pre súvahovú STS sekuritizáciu obmedzeného na súvahovú syntetickú sekuritizáciu a založeného na spoločných kritériách oprávnenosti. Takisto sa odporúča cielené diferencované prudenciálne zaobchádzanie s expozíciami súvahových STS sekuritizácií, pri ktorom sa zohľadnia najmä znížené agentúrne riziko a riziko modelu v porovnaní s expozíciami súvahových syntetických sekuritizácií iných než STS.

Zosúladenie prudenciálneho zaobchádzania sa všeobecne uznáva za nevyhnutný krok pri ďalšej podpore inštitúcií v tom, aby znášali náklady, ktoré im vzniknú v súvislosti s dodržiavaním kritérií STS pri štruktúrovaní sekuritizačných transakcií.

Po druhé, je nevyhnutné odstrániť existujúce regulačné obmedzenia týkajúce sa sekuritizácie problémových expozícií v súčasnom rámci. Ako sa zdôrazňuje v stanovisku orgánu EBA 2019/13 k regulačnému zaobchádzaniu so sekuritizáciami problémových expozícií⁸, súčasný rámec nezahŕňa osobitné vlastnosti sekuritizácie problémových expozícií, čo má za následok nadmerné kapitálové požiadavky pre túto kategóriu expozícií, a to najmä v rámci prístupu k sekuritizácii na základe interných ratingov (SEC-IRBA) a štandardizovaného prístupu k sekuritizácii (SEC-SA). Nadmerná konzervatívnosť rámca je spôsobená tým, že bol navrhnutý výlučne s ohľadom na konkrétne rizikové faktory v súvislosti so splácanými úvermi. Z tohto dôvodu sa navrhuje zmeniť zaobchádzanie so sekuritizáciami problémových expozícií stanovením jednoduchého a dostatočne konzervatívneho prístupu založeného na

⁷ EBA/OP/2020/07 zo 6. mája 2020.

⁸ EBA/OP/2019/13 z 23. októbra 2019.

paušálnej rizikovej váhy 100 % uplatniteľnej v súvislosti s nadriadenou tranžou tradičnej sekuritizácie problémových expozícií, ako aj na uplatnení dolného ohraničenia rizikovej váhy 100 % pre všetky ostatné tranže tradičných aj súvahových syntetických sekuritizácií problémových expozícií, ktoré naďalej podliehajú všeobecnému rámcu pre výpočet rizikovo vážených expozícií. Navrhované zaobchádzanie je zosúladené s hlavnými prvkami prístupu, ktorý v súčasnosti dokončuje BCBS.

Po tretie sa navrhuje zmena článku 249 ods. 3, ktorou sa zavádza ďalšie kritérium oprávnenosti na uznanie nefinancovaného zabezpečenia pre inštitúcie, ktoré uplatňujú štandardizovaný prístup na výpočet kapitálových požiadaviek pre sekuritizačné expozície. Konkrétne sa v ňom ukladá požiadavka na minimálne ratingové hodnotenie pre takmer všetky⁹ druhy poskytovateľov nefinancovaného zabezpečenia vrátane ústredných vlád. Toto ustanovenie podľa všetkého nie je v súlade so všeobecnými pravidlami zmierňovania kreditného rizika stanovenými v nariadení CRR, s cieľmi uvedeného nariadenia ani s novými medzinárodnými normami stanovenými v revidovanom rámci Bazilej III, ktorým sa ukladá požiadavka na minimálne ratingové hodnotenie len pre obmedzený počet poskytovateľov zabezpečenia v prípade sekuritizačných expozícií. Táto zmena zvýši účinnosť vnútroštátnych systémov verejných záruk, ktoré pomáhajú stratégiám inštitúcií v oblasti sekuritizácie problémových expozícií po pandémii ochorenia COVID-19.

Tieto navrhované zmeny spolu s navrhovanými zmenami nariadenia (EÚ) 2017/2402 umožnia inštitúciám udržať vysoký objem úverov poskytovaných ekonomike v najbližších mesiacoch, čím významne prispievajú k absorpcii vplyvu šoku v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

Zmeny ako také a v porovnaní so súčasným regulačným rámcom posilnia úlohu sekuritizácie ako nástroja, ktorý majú inštitúcie k dispozícii, aby udržali a prípadne dokonca zvýšili svoju úverovú kapacitu dvoma spôsobmi:

- uľahčením využitia tejto techniky s cieľom zbaviť sa problémových expozícií, ktoré budú podľa očakávania po kríze rásť. Inštitúcie tak budú môcť lepšie rozložiť riziko na iných účastníkov finančných operácií a v konečnom dôsledku znížia obmedzenia regulátorného kapitálu vyplývajúce z vplyvu vysokého objemu problémových expozícií pri udržaní vysokých prudenciálnych štandardov, a
- uplatnením zaobchádzania citlivejšieho voči rizikám v súvislosti s nadriadenou tranžou, ktorú drží inštitúcia, ktorá je originátorom, v prípade súvahovej STS sekuritizácie. Ako poukázali mnohé zainteresované strany, vývoj kritérií oprávnenosti STS by sám osebe nepostačoval na dosiahnutie toho, aby dodržiavanie týchto kritérií bolo ekonomicky životaschopné, ak zavedenie nových kritérií nesprevádza prudenciálne zaobchádzanie citlivejšie voči rizikám v oblasti kapitálových požiadaviek, ktoré lepšie zohľadňuje ich osobitné vlastnosti.

Zaobchádzanie so sekuritizáciami problémových expozícií a s nadriadenými tranžami súvahových STS sekuritizácií citlivejšie voči rizikám je stanovené v tomto návrhu, zatiaľ čo kritériá oprávnenosti pre druhý z uvedených typov sekuritizácií spolu s ostatnými medzisektorovými ustanoveniami sú súčasťou nariadenia (EÚ) 2017/2402.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Týmto návrhom sa zavádzajú zmeny existujúcich právnych predpisov. Tieto zmeny sú plne v súlade s existujúcimi ustanoveniami týkajúcimi sa politiky v oblasti prudenciálnych požiadaviek pre inštitúcie a dohľadu nad nimi, ako aj so stanoviskom orgánu EBA

⁹ Jedinou výnimkou sú centrálne protistrany.

k regulačnému zaobchádzaniu s problémovými expozíciami, správou orgánu EBA o rámci STS pre syntetickú sekuritizáciu, návrhom Komisie na zmenu nariadenia (EÚ) 2017/2402 prijatým v rovnakom čase ako tento návrh, a so záverečnou správou fóra na vysokej úrovni o únii kapitálových trhov – *A new vision for Europe's capital markets* (Nová vízia európskych kapitálových trhov)¹⁰.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou širšej reakcie Komisie na pandémiu ochorenia COVID-19. Prispieva k zabezpečeniu účinnosti opatrení prijatých členskými štátmi, Komisiou a Európskou centrálnou bankou. Je plne v súlade s oznámením Komisie s názvom „Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19“, ktoré bolo uverejnené 13. marca 2020¹¹, ako aj s oznámením Komisie s názvom „Opatrenia v reakcii na koronavírus – Využijeme každé dostupné euro všetkými možnými spôsobmi na ochranu životov a živobytia“, ktoré bolo uverejnené 2. apríla 2020¹², s oznámením Komisie „Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie“¹³, výkladovým oznámením Komisie o uplatňovaní účtovného a prudenciálneho rámca na uľahčenie poskytovania bankových úverov v EÚ¹⁴, ktoré bolo uverejnené 28. apríla 2020, a s nariadením (EÚ) 2020/873¹⁵.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Návrh vychádza z článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), t. j. z toho istého právneho základu ako legislatívny akt, ktorý sa mení.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Ciele sledované plánovanými zmenami, konkrétne maximalizovať kapacitu inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 a súčasne zabezpečovať ich nepretržitú odolnosť, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než rozličnými vnútroštátnymi iniciatívami, keďže zmeny predstavujú úpravy existujúcich pravidiel Únie v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19. Problémy a hlavné príčiny sú vo všetkých členských štátoch rovnaké. Ak by Únia nekonala, existujúci regulačný rámec by bol menej účinný pri podpore rôznych opatrení, ktoré orgány verejnej moci prijali na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni, a menej by reagoval na výnimočné trhové výzvy.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/files/200610-cmu-high-level-forum-final-report_sk.

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine – Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19, COM(2020) 112 final z 13. marca 2020.

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Opatrenia v reakcii na koronavírus Využijeme každé dostupné euro všetkými možnými spôsobmi na ochranu životov a živobytia, COM(2020) 143 final z 2. apríla 2020.

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie, COM(2020) 456 final z 27. mája 2020.

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Výkladové oznámenie Komisie o uplatňovaní účtovných a prudenciálnych rámcov na uľahčenie poskytovania bankových úverov v EÚ – Podpora podnikov a domácností v čase pandémie ochorenia COVID-19, COM(2020) 169 final z 28. apríla 2020.

¹⁵ Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2020/873 z 24. júna 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a (EÚ) 2019/876, pokiaľ ide o určité úpravy v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 204, 26.6.2020, s. 4).

Schopnosť členských štátov prijímať vnútroštátne opatrenia je obmedzená, keďže nariadením CRR sa už tieto záležitosti upravujú a zmeny na vnútroštátnej úrovni by boli v rozpore s platnými právnymi predpismi Únie. Ak by Únia prestala regulovať tieto aspekty, vnútorný trh s bankovými službami by začal podliehať rôznym súborom pravidiel, čo by viedlo k fragmentácii a oslabeniu nedávno vybudovaného jednotného súboru pravidiel v tejto oblasti.

- **Proporcionalita**

Toto opatrenie Únie je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa maximalizovať schopnosť inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19, a zároveň zachovať konzistentnosť prudenciálneho rámca. Navrhované zmeny nepresahujú rozsah riešenia vybraných ustanovení prudenciálneho rámca Únie pre inštitúcie, ktoré majú za cieľ výlučne opatrenia zamerané na zabezpečenie obnovy hospodárskej činnosti po kríze vyvolanej pandémiou ochorenia COVID-19. Navrhované zmeny sú okrem toho obmedzené na tie otázky, ktoré nemožno riešiť v rámci existujúceho priestoru na diskrečnú právomoc stanoveného súčasnými pravidlami.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

K tomuto návrhu nie je pripojené žiadne osobitné posúdenie vplyvu. Vzhľadom na naliehavosť opatrení, ktoré treba prijať s cieľom prispieť k obnove po kríze na finančných trhoch a v reálnej ekonomike spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19, bolo posúdenie vplyvu nahradené analýzou nákladov a prínosov zahrnutou do pracovného dokumentu útvarov Komisie, ktorým sa podporuje balík opatrení na obnovu kapitálových trhov. Návrh vo veľkej miere vychádza z prípravnej práce, ktorú vykonal orgán EBA. Vplyv opatrení, ktoré sa menia týmto návrhom, bol navyše podrobený analýze v rámci posúdenia vplyvu vykonaného v prípade nariadenia (EÚ) 2017/2401. Hlavným cieľom návrhu je doladiť kalibráciu kapitálových požiadaviek so zreteľom na expozície súvahových STS sekuritizácií a sekuritizácie problémových expozícií.

Navrhované zmeny by mali obmedzený vplyv na administratívnu záťaž pre inštitúcie a náklady na prispôbienie ich vnútorných operácií, pričom sa očakáva, že náklady majú byť kompenzované výhodami z hľadiska dostupnosti kapitálu. Navrhované zmeny sa týkajú ustanovení, ktoré inštitúciám umožňujú využívať priaznivejšie zaobchádzanie, ale takéto zaobchádzanie im neukladajú.

- **Základné práva**

Návrh pravdepodobne nebude mať priamy vplyv na práva stanovené v Charte základných práv Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet inštitúcií Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

a) Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

(1) Odstránenie regulačných prekážok sekuritizácie problémových expozícií

Súčasný regulačný rámec EÚ pre sekuritizáciu je navrhnutý tak, aby zohľadňoval najbežnejšie vlastnosti typických sekuritizačných transakcií, t. j. sekuritizácií zabezpečených skupinami splácaných úverov. Presnejšie povedané, súčasný sekuritizačný rámec využíva kreditné riziko ako hlavný regulačný faktor sekuritizovaných expozícií, pričom opravuje „neneutrálné“ faktory s cieľom zahrnúť agentúrne riziko a riziko modelu, ktoré sú typické pre sekuritizácie. Výsledkom uplatnenia tohto rámca na sekuritizácie problémových expozícií sú kapitálové požiadavky, ktoré sa ukázali ako neprimerané, a to najmä v dôsledku tzv. prístupov založených na vzorcoch (t. j. SEC-IRBA a SEC-SA). Je to spôsobené tým, že kalibrácia týchto prístupov nie je v súlade s rizikovými faktormi osobitnými pre problémové expozície.

Prístupy SEC-IRBA a SEC-SA vychádzajú z kvantitatívnych informácií o kreditných rizikách založených na hrubej účtovnej hodnote expozícií v skupine, čo prináša rizikové váhy, ktoré sú príliš vysoké v porovnaní s rizikovými váhami uplatniteľnými podľa prístupu sekuritizácie na základe externých ratingov (SEC-ERBA). To má závažný vplyv najmä v súvislosti s nadriadenými tranžami sekuritizácií problémových expozícií, na ktoré sa v rámci prístupov SEC-IRBA a SEC-SA uplatňujú proporcionálne vyššie rizikové váhy ako na ostatné tranže.

V navrhovanom nariadení by sa v novom článku 269a zaviedol nový rámec pre sekuritizácie problémových expozícií, v ktorom:

- by sa na nadriadenú tranžu tradičnej sekuritizácie problémových expozícií uplatnila paušálna riziková váha 100 % za predpokladu, že nerefinancovateľný nákupný cenový diskont by predstavoval minimálne 50 % hrubej účtovnej hodnoty expozícií, a
- na všetky ostatné tranže sekuritizácií problémových expozícií by sa uplatňoval všeobecný rámec s dvoma osobitnými úpravami:
 - na rizikovú váhu by sa uplatnilo dolné ohraničenie 100 % a
 - zakázalo by sa používanie tzv. parametrov základného prístupu interných ratingov (IRB) v prípade sekuritizačných expozícií, pri ktorých sa môže použiť prístup SEC-IRBA v súlade s článkom 254 nariadenia CRR.

Nakoniec by sa v súlade s odporúčaním v rámci stanoviska orgánu EBA z roku 2019 upresnilo, že ak inštitúcie uplatňujú strop stanovený v článku 268 nariadenia CRR na pozície, ktoré držia v sekuritizáciách problémových expozícií, očakávané straty uvedené v odseku 1 tohto článku by sa mali vypočítať po odpočítaní nerefinancovateľného nákupného cenového diskontu a ďalších osobitných úprav kreditného rizika.

Aby bolo možné uplatniť osobitné zaobchádzanie opísané v predchádzajúcom texte, v novom článku by sa použil termín „sekuritizácia nesplácaných expozícií“ uvedený v nariadení (EÚ) 2017/2402, t. j. sekuritizácia, pri ktorej je minimálne 90 % expozícií v podkladovej skupine problémových v zmysle článku 47a nariadenia CRR.

(2) Preferenčné zaobchádzanie s nadriadenou tranžou súvahovej STS sekuritizácie

Súvahová STS sekuritizácia umožňuje inštitúciám presúvať kreditné riziko prostredníctvom financovaného alebo nefinancovaného zabezpečenia kúpeného alebo poskytnutého inými investormi, čím sa uvoľní kapacita na poskytovanie nových úverov do reálnej ekonomiky a zabezpečí sa účinnejšie rozdelenie rizika medzi účastníkov finančných operácií.

Súčasný sekuritizačný rámec podľa nariadenia (EÚ) 2017/2402 nezahŕňa žiadnu formu súvahovej syntetickej sekuritizácie v režime STS, čo je spôsobené najmä nedostupnosťou systematických údajov a nedostatkom dostatočných technických prípravných prác v čase prijatia uvedeného nariadenia. V nariadení o STS sa aj napriek tomu vyžaduje od orgánu EBA, aby vyhotovil správu o uskutočniteľnosti rámca STS pre súvahové syntetické

sekuritizácie. V správe orgánu EBA uverejnenej 6. mája 2020 sa poskytujú údaje a technická analýza, ktoré sú potrebné na odôvodnenie zriadenia tohto rámca. Nové kritériá STS pre súvahové STS sekuritizácie odporúčané na základe správy orgánu EBA vychádzajú zo štruktúry existujúcich kritérií STS pre tradičnú sekuritizáciu obchodného programu nezabezpečeného aktívami, ktoré boli zavedené v novom sekuritizačnom rámci EÚ v roku 2017, t. j. obsahujú požiadavky na jednoduchosť, štandardizáciu a transparentnosť, ktoré sú podľa potreby prispôbené špecifikám súvahovej syntetickej sekuritizácie.

Kritériá okrem toho zahŕňajú množstvo požiadaviek osobitných len pre súvahovú syntetickú sekuritizáciu, ako sú požiadavky znižujúce kreditné riziko protistrany, ktoré je prirodzenou súčasťou týchto syntetických štruktúr, vrátane požiadaviek na oprávnené zmluvy o zabezpečení, protistrany a oprávnený kolaterál, požiadavky týkajúce sa rozličných štrukturálnych vlastností sekuritizačných transakcií, ako aj požiadavky na zabezpečenie toho, aby bol rámec zacielený len na súvahovú STS sekuritizáciu.

V článku 270 nariadenia CRR sa osobitné zaobchádzanie umožňuje len v súvislosti s podskupinou súvahových syntetických sekuritizácií, konkrétne tých, ktoré spĺňajú tieto kritériá:

- a) 70 % sekuritizovaných expozícií musia tvoriť expozície voči MSP;
- b) sekuritizácia musí spĺňať tradičné kritériá STS, ktoré sa uplatňujú na súvahovú syntetickú sekuritizáciu;
- c) kreditné riziko, ktoré si neponechá originátor, sa musí presunúť prostredníctvom záruky alebo protizáruky, ktorá spĺňa niekoľko podmienok.

Na základe odporúčaní správy orgánu EBA sa takisto navrhuje zaviesť ciele a rozsahovo obmedzené preferenčné zaobchádzanie s expozíciami súvahových STS sekuritizácií, ktoré sa zameriava na nadriadenú tranžu, a to prostredníctvom rozšírenia zaobchádzania, ktoré je v súčasnosti stanovené v článku 270 nariadenia CRR, na širšiu škálu podkladových aktív.

(3) Uznanie zmierňovania kreditného rizika sekuritizačných pozícií

Podľa článku 249 ods. 1 a 2 nariadenia CRR môže inštitúcia uznať financované alebo nefinancované zabezpečenie, pokiaľ ide o sekuritizačnú pozíciu, rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako sú stanovené vo všeobecnom rámci pre zmierňovanie kreditného rizika, ktorý sa uplatňuje na nesekuritizované expozície. V odseku 3 tohto článku sa však uvádza výnimka z uvedeného všeobecného zaobchádzania. Konkrétne sa pre inštitúcie, ktoré uplatňujú štandardizovaný prístup, zavádza ďalšie kritérium uznávania nefinancovaného zabezpečenia. Ukladá sa v ňom požiadavka na minimálne ratingové hodnotenie pre takmer všetky druhy poskytovateľov nefinancovaného zabezpečenia vrátane ústredných vlád.

Toto ustanovenie sa zdá v rozpore so všeobecnými pravidlami zmierňovania kreditného rizika stanovenými v nariadení CRR a s cieľmi uvedeného nariadenia. Skutočne nie je jasné, prečo sa napríklad záruka poskytnutá inštitúciou alebo ústrednou vládou, ktorá spĺňa kritériá oprávnenosti pre poskytovateľov zabezpečenia obsiahnuté vo všeobecných pravidlách zmierňovania kreditného rizika, ale nespĺňa kritérium minimálneho ratingového hodnotenia podľa článku 249 ods. 3 nariadenia CRR, nemôže prijať ako oprávnené zmiernenie kreditného rizika podľa sekuritizačného rámca, ale môže sa prijať ako oprávnené zmiernenie kreditného rizika, ak sa poskytne v súvislosti s nesekuritizačnou expozíciou. V revidovanom rámci Bazilej III schválenom v decembri 2017 sa v tejto súvislosti ukladá požiadavka na minimálne ratingové hodnotenie len pre obmedzený počet poskytovateľov zabezpečenia v prípade sekuritizačných expozícií. Konkrétne sa požiadavka podľa revidovaného rámca Bazilej III vzťahuje len na subjekty, ktoré nie sú štátne subjekty, subjekty verejného sektora, inštitúcie ani iné prudenciálne regulované finančné inštitúcie.

Vzhľadom na tieto prvky a na význam, ktorý môžu mať systémy verejných záruk na pomoc sekuritizácii problémových expozícií vo fáze obnovy, sa navrhuje zmeniť článok 249 ods. 3 nariadenia CRR a zosúladiť pravidlá zmierňovania kreditného rizika, ktoré sa vzťahujú na expozície sekuritizácií, so všeobecným rámcom v súlade s tým, čo bolo schválené na medzinárodnej úrovni Bazilejským výborom pre bankový dohľad.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o úpravy sekuritizačného rámca na podporu obnovy hospodárstva v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Pandémia COVID-19 vážne postihuje ľudí, podniky, systémy zdravotnej starostlivosti a hospodárstva členských štátov. Komisia vo svojom oznámení Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 27. marca 2020 s názvom „Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie“ zdôraznila, že likvidita a prístup k finančným prostriedkom budú v nasledujúcich mesiacoch stále problematické. Preto je veľmi dôležité podporiť obnovu po prudkom hospodárskom šoku spôsobenom pandémiou ochorenia COVID-19, a to zavedením cielených zmien existujúcich právnych predpisov v oblasti financií. Tento balík opatrení sa prijíma pod označením „balík na obnovu kapitálových trhov“.
- (2) Úverové inštitúcie a investičné spoločnosti („inštitúcie“) budú v procese obnovy zohrávať kľúčovú úlohu. Zároveň je pravdepodobné, že zhoršujúca sa hospodárska situácia zasiahne aj ich. Príslušné orgány poskytnú inštitúciám dočasný kapitál, likviditu a prevádzkové úľavy s cieľom zabezpečiť, aby si inštitúcie mohli aj naďalej plniť úlohu pri financovaní reálnej ekonomiky v čoraz náročnejšom prostredí.
- (3) Sekuritizácie sú významnou zložkou dobre fungujúcich finančných trhov, keďže prispievajú k diverzifikácii zdrojov financovania inštitúcií a k uvoľňovaniu regulátorného kapitálu, ktorý sa môže prerozdeliť na účely podpory ďalšieho poskytovania úverov. Sekuritizácie navyše poskytujú inštitúciám a iným účastníkom trhu ďalšie investičné príležitosti, čím umožňujú diverzifikáciu portfólia a uľahčujú tok financovania smerom k podnikom a jednotlivcom v jednotlivých členských štátoch aj cezhranične v celej Únii.

- (4) Je dôležité posilňovať kapacitu inštitúcií v oblasti poskytovania potrebného toku finančných prostriedkov do reálnej ekonomiky po pandémie ochorenia COVID-19 a zároveň zabezpečiť, aby boli zavedené primerané prudenciálne záruky na zachovanie finančnej stability. Cílené zmeny nariadenia (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o sekuritizačný rámec, by mali prispieť k dosiahnutiu týchto cieľov a zvýšiť súdržnosť a komplementárnosť daného rámca s rôznymi opatreniami prijatými na úrovni Únie aj na národnej úrovni s cieľom čeliť pandémie ochorenia COVID-19.
- (5) V záverečných prvkoch rámca Bazilej III, uverejnených 7. decembra 2017, sa v prípade sekuritizačných expozícií zavádza požiadavka na minimálne ratingové hodnotenie len pri obmedzenom súbore poskytovateľov zabezpečenia, konkrétne pri subjektoch, ktoré nie sú štátne subjekty, subjekty verejného sektora, inštitúcie ani iné prudenciálne regulované finančné inštitúcie. Preto treba zmeniť článok 249 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 s cieľom zosúladiť ho s rámcom Bazilej III, aby sa zvýšila účinnosť národných systémov verejných záruk, ktoré inštitúciám pomáhajú pri vykonávaní stratégií v oblasti sekuritizácie problémových expozícií po pandémie ochorenia COVID-19.
- (6) Súčasný prudenciálny rámec Únie pre sekuritizáciu je navrhnutý na základe najbežnejších vlastností typických sekuritizačných transakcií, t. j. splácaných úverov. Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) vo svojom stanovisku k regulačnému zaobchádzaniu so sekuritizáciami problémových expozícií¹⁶ z 23. októbra 2019 poukázal na to, že súčasný prudenciálny rámec pre sekuritizáciu stanovený v nariadení (EÚ) č. 575/2013 vedie pri uplatňovaní na sekuritizácie problémových expozícií k neprimeraným kapitálovým požiadavkám, pretože prístup k sekuritizácii na základe interných ratingov (SEC-IRBA) a štandardizovaný prístup k sekuritizácii (SEC-SA) nie sú v súlade s konkrétnymi rizikovými faktormi problémových expozícií. Preto by sa malo zaviesť osobitné zaobchádzanie pre sekuritizáciu problémových expozícií.
- (7) Orgán EBA vo svojej správe o rámci STS pre syntetickú sekuritizáciu zo 6. mája 2020 uviedol, že treba zaviesť osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú (STS) súvahovú sekuritizáciu. Vzhľadom na nižšie agentúrne riziko a riziko modelu súvahovej STS sekuritizácie v porovnaní so súvahovou syntetickou sekuritizáciou inou než STS by sa mala na základe odporúčaní v správe orgánu EBA zaviesť príhodná kalibrácia citlivosti súvahových STS sekuritizácií na riziká. Intenzívnejšie využívanie súvahovej STS sekuritizácie podporovanej zaobchádzaním s vyššou citlivosťou na riziko, pokiaľ ide o nadriadenú tranžu takýchto sekuritizácií, uvoľní regulačný kapitál a v konečnom dôsledku ešte viac rozšíri úverovú kapacitu inštitúcií prudenciálne spoľahlivým spôsobom.
- (8) V záujme zohľadnenia vývoja medzinárodných noriem pre expozície voči sekuritizáciám problémových expozícií by sa právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ mala delegovať na Komisiu.
- (9) Keďže ciele tohto nariadenia, a to maximalizáciu kapacity inštitúcií poskytovať úvery a absorbovať straty súvisiace s pandemiou ochorenia COVID-19 pri súčasnom zabezpečení ich nepretržitej odolnosti, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale vzhľadom na ich rozsah a dôsledky ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

¹⁶

<https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/npls>

(10) Nariadenie (EÚ) č. 575/2013 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,
PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Zmeny nariadenia (EÚ) č. 575/2013

Nariadenie (EÚ) č. 575/2013 sa mení takto:

(1) V článku 249 ods. 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Odchyľne od odseku 2 majú oprávnení poskytovatelia nefinancovaného zabezpečenia uvedení v článku 201 ods. 1 písm. g) priradené ratingové hodnotenie od uznanej ECAI, ktoré má stupeň kreditnej kvality 3 alebo vyšší.“

(2) Vkladá sa tento článok 269a:

Článok 269a
Zaobchádzanie so sekuritizáciami problémových expozícií

1. Riziková váha pre pozíciu v sekuritizácii problémových expozícií sa vypočítava v súlade s článkom 254 s výhradou dolného ohraničenia 100 %.
 2. Odchyľne od odseku 1 priradujú inštitúcie rizikovú váhu 100 % nadriadenej sekuritizačnej pozícii v rámci tradičnej sekuritizácie problémových expozícií za predpokladu, že expozície v skupine, ktorými sa zabezpečuje sekuritizácia, boli prevedené na SSPE s nerefundovateľnou zľavou z obstarávacej ceny vo výške aspoň 50 % nominálnej hodnoty expozícií.
 3. Inštitúcie, ktoré podľa kapitoly 3 tejto hlavy nesmú v súvislosti s expozíciami skupiny používať vlastné odhady LGD a konverzné faktory, nesmú na výpočet hodnôt rizikovo vážených expozícií pre pozíciu v sekuritizácii problémových expozícií používať SEC-IRBA.
 4. Na účely článku 268 ods. 1 sú očakávané straty spojené s pozíciami v sekuritizácii problémových expozícií zahrnuté po odpočítaní nerefundovateľnej zľavy z obstarávacej ceny, ako sa uvádza v odseku 2 tohto článku, a prípadne po akýchkoľvek dodatočných špecifických úpravách kreditného rizika.
 5. „Sekuritizácia problémových expozícií“ na účely tohto článku je sekuritizácia nesplácaných expozícií vymedzená v článku 2 bode 24 nariadenia 2017/2402.“
- (3) Článok 270 sa nahrádza takto:

„Článok 270
Nadriadené pozície v súvahovej STS sekuritizácii

Inštitúcia, ktorá je originátorom, môže hodnoty rizikovo vážených expozícií súvahovej STS sekuritizácie uvedenej v článku 26a ods. 1 nariadenia 2017/2402 vypočítať v súlade s článkami 260, 262 alebo 264 tohto nariadenia, podľa toho, ktorý sa uplatňuje, ak sú splnené obe tieto podmienky:

- a) sekuritizácia spĺňa požiadavky stanovené v článku 243 ods. 2;
- b) pozícia sa kvalifikuje ako nadriadená sekuritizačná pozícia.“

(4) Do článku 456 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno l):

„ l) zmeny článku 269a tohto nariadenia s cieľom zohľadniť vývoj medzinárodných noriem pre expozície voči sekuritizáciám problémových expozícií.“

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*